

Osebnost izkaznica občine Ljubljana Center

Izkaznica je izdelana na podlagi Statističnega letopisa Ljubljane '87, ki ga je novembra 1987 pripravil Zavod za družbeno planiranje Ljubljana (v oklepaju so navedeni primerjalni podatki za Ljubljano).

Prebivalci v letu 1986 32.617 ali 10% od 337.702 preb. Ljubljane

Površina 5 km² ali 0,5% od 903 km² površine Ljubljane

Družbeni proizvod v letu 1986 214.936 mio din ali 25% od 874.374 mio din družbenega proizvoda Ljubljane

Zaposleni vsi v letu 1986 64.169 ali 33% od 193.616 zaposlenih v Ljubljani

Število organizacij in skupnosti v letu 1986 1.147 ali 33% od 3.459 OZD v Ljubljani

Občina Ljubljana Center je družbenopolitično in gospodarsko središče mesta Ljubljane.

Skupščina občine Ljubljana Center sestavljajo trije zbori:

Zbor združenega dela ima 65 delegatskih mest. 693 temeljnih delegacij OZD in skupnosti se združuje v 46 konferenc delegacij.

Na volitvah 13. marca 1986 je 61.039 delavcev v OZD in skupnostih in 8.658 študentov izvolilo 2.174 delegatov, ter 1.490 delavcev v obrti 11 delegatov za delegiranje delegatov v zbor združenega dela.

Zbor krajevnih skupnosti ima 24 delegatskih mest. Vsaka od 12 krajevnih skupnosti delegira po 2 delegata. Na volitvah 16. marca 1986 je 23.116 volilnih upravičencev v krajevnih skupnostih izvolilo 195 delegatov za delegiranje delegatov v zbor krajevnih skupnosti.

Družbenopolitični zbor ima 25 delegatskih mest. Vsaka družbenopolitična organizacija ima 5 delegatov (ZK, SZDL, ZS, ZSM in ZZB NOV).

Na ravni občine je še 11 samoupravnih interesnih skupnosti in sicer: za kulturo, zdravstvo, telesno kulturo, raziskovanje, stanovanjsko gospodarstvo, otroško varstvo, socialno skrbstvo, vzgojo in izobraževanje, zaposlovanje, socialno varstvo in pokojninsko invalidsko zavarovanje.

Občina Ljubljana Center je pobratena z občinama Bjelo Polje v SR Črni gori in Delnice v SR Hrvatski.

Praznik občine Ljubljana Center je 21. junija.

Glasilo OK SZDL Ljubljana Center »Dogovori«.

Geografski podatki:

Geografska širina 47°3'20"

Geografska dolžina 14°3'30"

Nadmorska višina žel. postaje 298 m

Nadmorska višina gradu 366 m

Povprečna letna temperatura zraka v letu 1987 9,5°C

najnižja temperatura januarja 1987 -18,3°C

najvišja temperatura julija 1987 33,2°C

Skupaj padavin v letu 1987 1528 mm/m²

Površina 506 ha (Ljubljana 90.347 ha)

rodovitna (obd. travniki, gozdovi) 156 ha (83.232 ha) ali 31% (92%)

nerodovitna (pozišana, ceste, trgi) 350 ha (7.115 ha) ali 69% (8%)

Prebivalstvo: popis 31. 3. 1971 40.134 (257.800) ali 8059/km² (285) popis 31. 2. 1981 32.285 (305.211) ali 6483/km² (338) ind. 80 (118) št. gospodinjstev 1971 15.872 (88.637); 1981 14.392 (109.983)

Naravno gibanje prebivalstva v letu 1986:

skupaj 32.617 (337.702) žensk 18.120 (177.281) ali 55,5% (52,5%)

rojeni 356 (4.219) umrli 444 (2.604)

skupni prirast - 569 (+ 1961)

naravni prirast - 88 (+ 1615)

selitveni prirast - 508 (+ 346)

Starostna struktura prebivalcev:

do 6 let 8,4%

7-14 8,6%

15-24 11,7%

25-34 17,1%

35-44 13,6%

45-54 10,8%

55-64 12,6%

nad 65 let 17,2%

Število prebivalcev po krajevnih skupnostih na dan 31. 12. 1987 in površina v ha:

Ajdovščina 3.106 94

Gradišče 3.175 39

Josip Prašnikar 1.495 18

Kolodvor 1.850 23

Ledina 1.991 22

Nove Poljane 1.112 67

Poljane 4.704 83

Prule 3.475 35

Stara Ljubljana 1.668 22

Stari Vodmat 3.456 50

Tabor 3.106 35

Trg osvoboditve 1.928 17

Skupaj 31.066 506

Organizacije in skupnosti ter število zaposlenih:

industrija, gradbeništvo in promet	86	(474)	12.228	(83.781)
trgovina	94	(208)	12.201	(26.630)
gostinstvo in turizem	33	(61)	3.715	(6.040)
obrt in osebne storitve	19	(64)	2.242	(6.509)
stanov.-komunalna dejavnost	31	(114)	1.659	(4.556)
fin. tehn. in posl. storitve	69	(169)	7.850	(15.881)
izobr., znanost, kultura, inform. zdravstvo in socialno varstvo	303	(919)	22.492	(45.167)
DPS, SIS in DPO	512	(1.450)	6.416	(9.387)

Skupaj združeno delo

Skupaj zaposlenih v gospodarstvu 39.863 (143.344)

Skupaj zaposlenih v negospodarskem 23.240 (42.835)

zaposlenih žensk 37.816 (88.165) ali 60% (47%)

delež aktivnega prebivalstva 47,7% (51,8%)

Družbeni proizvod in narodni dohodek v letu 1986:

skupni družbeni proizvod 214.936.000.000 (874.374.000.000 din)

narodni dohodek 199.590.000.000 (795.237.000.000 din)

družbeni proizvod na prebivalca 6.590.000 din (2.589.188 din)

na zaposlenega 3.349.530 din (4.516.021 din)

narodni dohodek na prebivalca 6.119.202 din (2.354.848 din)

na zaposlenega 3.110.380 din (4.107.290 din)

ustvarjene investicije v osnovna sredstva v letu 1986 31.626.000.000 din (157.486.300.000 din)

Obrt

lastniki in solastniki v samostojnem osebnem delu:

obrt in osebne storitve 423 (3256)

od teh kot postranski poklic 118 (2019)

gradbeništvo 61 (804)

promet 52 (1151)

trgovina 1 (36)

gostinstvo 42 (313)

tehn. in posl. storitve 11 (66)

skupaj 590 (5626)

št. delavcev 962 (6444)

skupaj 1552 (12070)

št. OZD v obrti 18 (52)

Promet

št. motornih vozil 13.650 (121.366)

družbenih 5.098 (16.987) zasebnih 8.552 (104.379)

od teh motornih koles 331 (3.629)

osebni avtomobili 10.809 (101.941)

Trgovina

št. trgovin 57 (142)

št. prodajal 455 (1.039)

površina prodajnih prostorov 71.593 m² priroč. skladišč 24.377 m²

od tega - klasičnih prodajal 356 (713)

- trgovin osnovne preskrbe 152 z 11524 m² prodajnih površin ali 0,37 m² na prebivalca (0,15 m²) - veleblagovnica 5 (10) samopostrežn. 23 (122) kioskov 26 (70) bencinskih črpalk (36) št. zaposlenih 4.359 (8.566)

Turizem in gostinstvo

Število gostišč 132 (456), ležišč 2.969 (4.881), sedežev 14.689 (41.324), hotelov 6 (8).

Okrepčevalnice 30 (57) od teh 12 (35) sam. osebno delo;

gostilne 22 (128) od teh 4 (86) sam. osebno delo;

bifeji 32 (159) od teh 4 (58) sam. osebno delo;

Gostov 427.920 (547.242); od tega tujih 110.330 ali 26% (164.772 ali 30%); nočitev 569.361 (767.776); od teh tuje 171.763 ali 30% (247.802 ali 32%).

Stanovanja

Ob popisu 1981 12.347 (103.926); povprečna površina stanovanja 59,2 m² (57,3 m²);

št. družbenih stanovanj 8.377 ali 68% (40.235 ali 39%).

Število zgrajenih stanovanj: 1982 96 (2.463), 1983 96 (2.198), 1984 39 (2.016), 1985 9 (1.893), 1986 72 (2.484).

Solstvo

Osnovne šole 7 + 1 (88). Oddelkov 192 (1.456); učencev 5.011 (37.648).

Šole srednjega usmerjenega izobraževanja 11 (27). Oddelkov 304 (737); učencev 9.641 (22.466); učenci iz

občine Ljubljana Center 1.061 (13.977).

Služatelji višjih in visokih šol iz občine 719 (7.302);

Vzgojnovarstvene organizacije (enote) 21 (138); oddelki 125 (870); otroci 2.606 (18.232); domovi srednjih šol 4 (10), oskrbovanci 1.780 (3.490).

Kultura

Gledališča 6 (9); kinematografi 6 (15); sedeži 2.544 (5.493); predstave 4.652 (10.144); obiskovalci 1.101.000 (2.133.000).

Radijski naročniki 12.920 (114.335); avtomobilski sprej. 2.693 (22.705); radijski in TV naročniki 8.622 (80.023); televizijski naročniki 9.776 (87.874).

Knjižnice 7 (23), dislocirane sposejevališča 4 (19); knjige 347.843 (617.669); specializirane strokovne knjižnice 51 (98); knjige 964.997 (1.199.899).

Muzeji 11 (19); obiskovalci 419.215 (550.602).

Raziskovalne organizacije 15 (46).

Telesna kultura

Osnovne organizacije za telesno kulturo 18 (85); člani 12.189 (25.469).

Zdravstvo

Zdravniki splošne medicine 19 (109); pregledi 132.201 (855.664).

Spec. zdr. v osn. zdr. varstvu 60 (238); pregledi 233.789 (923.583).

Zobozdravniki 18 (75); obiski 47.424 (203.404).

Krajevni praznik v Stari Ljubljani

Krajevna skupnost Stara Ljubljana praznuje svoj krajevni praznik 21. junija, se pravi isti dan kot imamo tudi občinski praznik občine Center. Na ta dan se je 21. junija zvečer sestala skupščina delegatov krajevnih skupnosti v veliki sejni dvorani na Magistratu. Govornik na slavnostni seji je bil predsednik skupščine delegatov Janko Rednak. Na seji so sodelovali tudi predstavniki pobratenih krajevnih skupnosti iz Adlešičev in KS Mlinše-Kolovrat.

Dva dni kasneje bo delegacija krajevnih skupnosti Stara Ljubljana obiskala pobrateno krajevno skupnost Adlešiči. Ta obisk sodi v okvir rednih stikov med obema krajevnima skupnostima.

Se pred krajevnim praznikom sta obiskali Stara Ljubljano delegaciji KS Adlešiči in Prilisičje-Vukova gorica. Na sprejemu v počastitev obeh delegacij 27. maja so sodelovali tudi Nuša Kerševan, predsednica skupščine mesta Ljubljane, Borut Plavšak, predsednik občinske skupščine, Janez Učakar, predsednik občinskega odbora ZZB NOV in Janko Rednak, predsednik OK SZDL. Delegaciji sta si v Mestnem muzeju ogledali razstavo Centralna tehnika KPS, obiskali pa sta tudi Ljubljanski grad in Urh.

Janez Učakar – častni občan občine Center

Janez Učakar je pred kratkim praznoval 70-letnico svojega življenja. Rodil se je 18. aprila 1918 na Limbarski gori pri Moravčah. V delavsko gibanje se je vključil, ko mu je bilo komaj 16 let. Kapitulacija stare Jugoslavije ga je zatekla v Novem mestu, kjer je skupaj s tovariši začel zbirati orožje, ki so ga zapuščali bivši jugoslovanski vojaki.

Orožje je zbiral tudi takrat, ko je prišel v Ljubljano, hkrati s tem pa je sodeloval tudi že pri nekaterih oboroženih akcijah. V partizane je odšel 9. avgusta 1941, sodeloval je pri ustanovitvi Temeniške čete in oktobra 1941 je bil hudo ranjen. Tedaj se je vrnil v Ljubljano in brž ko je ozdravel, je že začel sodelovati v akcijah centralne skupine VOS. Kasneje je postal vodja ene od skupin VOS in med drugim sodeloval pri reševanju aktivistov OF, ki so se zdravili v zastraženem oddelku splošne bolnice.

Italijani so ga aretirali februarja 1942, mučili so ga in poslali v Gonars. Vendar Janez Učakar tudi tu ni miroval. Bil je v skupini, ki je štiri mesece kopala rov, po katerem je s sedmimi tovariši pobegnil na svobodo. 11 dni so se prebijali skozi Furlanijo in se kasneje priključili borcem prvega primorskega bataljona Simon Gregorčič.

Med vojno je Janez Učakar opravljal različne dolžnosti. Med drugim je bil komisar Soškega odreda, kasneje pa komandant bataljona Severnopri-

morskega odreda in nato obveščevalni oficir Gradnikove brigade. Neposredno pred kapitulacijo Italije je postal komandant VOS za Primorsko, in v tem času je z manjšo skupino vkorakal v Čedad. Osvoboditev je dočkal kot obveščevalni oficir 9. korpusa. Skupaj z enotami operativnega štaba in italijanskimi partizani je sodeloval pri osvobajanju Vidma in takrat je s svojimi tovariši prodrl najdlje proti zahodu. Noben jugoslovanski partizan ni prišel tako daleč na zahod.

Po osvoboditvi je končal višjo vojaško akademijo v Beogradu, upokojen pa je bil v činu polkovnika JLA. Čeprav je upokojen že več kot 20 let, se v tem času nikoli ni odrekel svojega družbenopolitičnega delovanja. V Ljubljani živi od leta 1968 in že naslednje leto je sodeloval pri ustanavljanju enot teritorialne obrambe. Leta 1972 je postal načelnik štaba, dve leti kasneje pa komandant teritorialnih enot ljubljanske regije.

Poleg vrste različnih funkcij, naj omenimo med drugim tudi članstvo v občinskem komiteju ZKS naše občine, kjer je več let deloval kot izvršni sekretar za ljudsko obrambo in družbeno samopaščito. Neumorno je delal tudi v svoji krajevni skupnosti Ajdovščina in je bil razen tega tudi dve mandatatni dobi predsednik predsedstva občinske konference ZRVS.

V času, ko je bil predsednik občinske borbevske organizacije, je uspel s pobudo za natečaj mladine pod naslovom »Revolucija še traja, kje je naše in moje mesto v njej«. Sprva skromni natečaj se je kasneje razvil v pravo gibanje, ki povezuje starejšo in mlajšo generacijo, družbenopolitične organizacije in šole ne le v naši občini, ampak tudi v drugih krajih naše republike, zlasti pa v povezavi s pobratena občina Delnice in Bjelo Polje ter Mursko Soboto. Natečaj zajema zdaj približno 15 občin v Sloveniji in zunaj nje.

Krajevni prazniki krajevnih skupnosti občine Ljubljana Center in pobratene krajevnih skupnosti

Krajevna skupnost	krajevni praznik	pobratena krajevna skupnost
Ajdovščina	9. maj	Kozale občina Reka
Gradišče	nima	Brajda občina Reka
Josip Prašnikar	21. junij	KS 4. julij občina Reka
Kolodvor	9. maj	KS Luka občina Reka
Ledina	21. junij	KS Vojak občina Reka
Nove Poljane	21. junij	KS Šentjanž, Tržišče in Krmelj občina Sevnica
Poljane	13. oktober	KS Sušak občina Reka; Šentjanž in Krmelj občina Sevnica
Prule	nima	KS Šentrupert občina Trebnje
Stara Ljubljana	21. junij	Adlešiči občina Črnomelj in Mlinše - Kolovrat občina Zagorje
Stari Vodmat	nima (»Vodmatski dnevi« v maju)	Buče občina Šmarje pri Jelšah
Tabor	nima (»Majska srečanja«)	Vače občina Litija
Trg osvoboditve	9. maj	Bulevar občina Reka
		Mlinše - Kolovrat občina Zagorje

Rečani na obisku pri Ljubljancanih

V okviru tradicionalnih srečanj dveh prijateljskih mest so predstavniki Reke letos obiskali Ljubljano. Po skupnem programu v dvorani Tivoli je bil za goste pripravljen tako imenovani individualni program.

Krajevne skupnosti na območju naše občine so imele v gosteh predstavnike pobratenih krajevnih skupnosti z Reke. Na Ajdovščini so sprejeli predstavnike reške krajevnih skupnosti Kozala; Ledina je gostila predstavnike KS Vojak; na Taboru so gostili KS Bulevar, na Poljanah pa KS Centar-Sušak; Gradišče je povabilo KS Brajda, Kolodvor pa KS Luka. Vendar pa so slednji tik pred prihodom sporočili, da se zaradi finančnih težav ne morejo udeležiti srečanja.

Predstavniki naše krajevnih skupnosti Josip Prašnikar in predstavniki reške krajevnih skupnosti 4. julij so slovesno podpisali listino o pobratenuju.

Vsaka krajevna skupnost je pripravila svojim gostom posebni program, jih seznanila s svojo problematiko in se dogovorila za še tesnejše sodelovanje.

Julijsko zasedanje občinske skupščine

Na zadnji seji pred poletnimi počitnicami se bodo vsi zbori občinske skupščine sestali 7. julija. Osrednja točka bo gospodarjenje v letih 1986 in 1987 in v prvih mesecih letošnjega leta. Med drugim je na dnevnem redu tudi sprejem predloga prostorskih ureditvenih pogojev za Masarykovo cesto, Trg OF in Roško cesto. Delegati vseh zborov bodo obravnavali tudi preskrbo s toplotno energijo in plinom. Na dnevnem redu imajo rebalans občinskega proračuna. Samo zbor združenega dela ima na dnevnem redu kadrovske in informativni sistem v organizacijah združenega dela.